

Universal Declaration of Human Rights - Limba, West-Central

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Ku Kolon ko ka kuloho ko ka wəə yo wə Kafaydo

Madenketima:

Ba masiməkə, yiki mene/in thiiya ba mandin ka bənsən ba ka biya-metin, wuna madenketima kuyankan, thiiya in mathəben ka faydo fooma, Ba maniyə maka biya-meti mathənkəy ka bi tənəi namən, ba sisa thəre in manakasi ka tha thukuma tha ka biya-metin be luke ka faydo ba bin sisa mathəben in magbonkoli maləhəy, ka thana paliyande, wun sise helən thapən tha boye ka biya-metin hutete

Ba wun kəndəe niyə wu ləhəy mene wəmeti kəndəe pithita ba wundə hukəthə ma niyə makanaman ka muruthe wo fun wundə.

Baana sethiniyo wundə, thiiya ba ka wəmeti kəndə niyə ka thən ban fooma.

Wun kələhə ba katin tande mathimiyande ka biya-meti fooma ka faydo. Hugbənho ka faydo fooma, ho dəma na Unaytəd Nesən, kəsiniyəkə ka kulaniya ko kolo.

Ba kəthə thiiya mənə, sembe in makahi ma ka wəmeti, e wun tənjiyande ka thiiya ba bayapən in yeremən be kəsiniyəkə ba lukande hugbən hunthe ba sisa kuyankan, wu niyə malukunade maka nəkəken foma adunkunəkəy ka tha banthe, wun niyə lukande in nəkəken fooma nugbən ho thantə han, ho dəma na Unaytəd Nesəns, ba kəthə thiiya ba ka wəmeti.

Wun tənən na kperekethe, ka dəma, na masiməkə ma thiiya mənə kuyankan mena ma gben ka ma duğunəkə maman.

Mawuma

Mapenkande manfooma tepe na

Kukulon koka kuloho koka wəə yo wə ka faydo, əna biya bohitande maka biya-meti ka faydo fooma, ka wu manke wəə yo wə ba bəha ku kolon konko ka huthukuma nama han wundə ba bəha səbe bathaniya mənə ba sisa yiki in thiiya ka biya be lukande fooma ka faydo, ba kitiyē wəə yo wə kama sethiniyo ma wundə sethinya ka faydo man.

1. Malukunande Malenke man

Biya-meti fooma be kiyo ka kuyankan in kasembe mənə in ka yiki. Binde kin ba niyə in masiməkə, maka yiina wo ka hu wendi yande.

2. Malukunande Maale Man

Wəə yo wə kin kuloho mənə kuyankan ka kulon ko. Wundə ka ba fakinande wəə yo wə kama nēki ma wundə neke in tənəman, niyən wo panke, wo bələ, wo fufə, mindo sinthe fooma, min kin ku loho ko kentu.

3. Malukunande Mataati man

Wəə yo wə kin in fəera ba niyə in sii, ekuta kuyankan, e wundə pamo.

4. Malukunande Mamanan man

Wəməti ka ba boho ka hu waline, e niyo gbən, e niyo thərə. Huwaline kiŋ ba tana niyɔ ka biya-məti hutete.

5. Malukunande Masəhi man

Wəɔ yo wə kaa ba niyo nakasi, iŋ thərə man mama wo ka feli.

6. Malukunande Masəŋ-manthe man

Wəɔ yo wə kiŋ maloho ba kothiyo kame wo kame nəŋ tepee thəŋ ba.

7. Malukunande Mason Maale man

Biya-məti fooma kiŋ siŋthe ka thən baŋ, kufakande ka hutete kanaməŋ ba pamo iŋ thəŋ baŋ, ba thana fakinande, wu sisi mateti ka ku kolonko iŋ ba paməkə wooniŋ sisiyɛ thərə.

8. Malukunande Masənka-taati man

Wəɔ yo wə kin fɛera haŋ ba kəɔ wukaɛ e baŋina ba thənkəy ba wə ba niyo baŋ, wuna thəŋ baŋ kahati.

9. Malukunande Masəŋ-manan Man

Wəɔ yo wə ka dərəŋ ba neko bakpon e boho, e thiyo ka hukpələn, mənɛ ba kantho ka kəkəŋ ko kiyo wundɛ ko.

10. Malukunande kəhi man

Wəɔ yo wə kiŋ in fɛera ba kəsiniŋo ka wuthunbɛ iŋ bakəsəŋni be ka kuyankaŋ mənɛ be thunbɛ ba dethiwa kuloho ko kanaman mənɛ wundɛ bohitoko iŋ thəŋ baŋ.

11. Malukunande Kəhi-iŋ manthe man

1. Wəɔ yo wə, wo kata ka kubasi, wundɛ ka ba thonkino thaa niyo kəsiniŋo nəŋ na tepe thəŋ ba na, e wundɛ dunkuno fɛera ba kəsiniŋa.

2. Wəɔ yo wə kaa ba dunkuno kuthonko ka thən ba thaa niye kiyo ka kəkən nama ko, ɔ thuhan mandi kama ləkə ma boho wundɛ, toniyo kasi ba daŋande kasi bande ka thəŋ ba kama ləkə ma bohito waawo beŋ ma.

12. Malukunande Kəhi-iŋ Kaale man

Wəɔ yo wə, kaa ba tuto sembɛ, ba wali ba kanama, ka hunpo ho kanama, ka yiki ba kanama, ka ŋa thagba ŋa wundɛ kpalita. Wə ka baa niŋ thiyəkə aliko ba tetiya yiki iŋ makothiyo ma kanama, wəɔ yo wə kiŋ maloho ba pamo iŋ thəŋ baŋ ka balin ba baŋ.

13. Malukunande Kəhi-maaati Man

1. Wəɔ yo wə, kiŋ maloho ba niyɔ kuyankaŋ ba kaa ka wundɛ thimo iŋ ba niyɔ ka kəkən naman.

2. Wəɔ yo wə kiŋ iŋ maloho ba pɛna kəkən, ndoo kəkən, thitha kəkən nama e wundɛ hɛlɛŋ duwa ɔ tɛnkilina ka kəkən namaŋ ko.

14. Malukunande kəhi-iŋ Manan Man

1. Wəɔ yo wə, kiŋ iŋ maloho ba thara e ka dəŋɔ ka kəkən mənɛ kiŋ ba niyo bali ba thənkəy ka kəkən nama kon.

2. Maloho ma beɲ kaa ba thanthiyo baana thiiya wo ba bohitoko ba ba thənkəy ba ta wundɛ nii hukəminament o ba tetiya thəɲni ba ka Unayted Nesəns.

15. Malukunande Kəhi-inj Masəəhi Maɲ

1. Wəə yo wə kiɲ inj maloho ba niyɔ ka kiyo wundɛ ka.

2. Wə kaa ba thanthiyo madəɲə ma ka kəken nama ko ɔ ba thanthiyo ba səkita kəken ku fəena ba dəma na kəna kiyo wundɛ.

16. Malukunande Kəhi-inj Masənmanthe Maɲ

1. Bayapəɲ inj yeremən be thanke funja, be kəriɲitəyta nin hunpo, kəken namen, ku laniya ko kanaməɲ, kiɲ inj maloho ba dənandɛ/yəntandɛ e dethuwa hunpo ho kanamen. Biya be bən kin inj maloho ma sinthe maaka dənə/yəntə, inj ma kahudəɲə be pathi.

2. Hu dənandɛ ha kiɲ ba kəə na wo wathe wəɲ, in wəɲ yeremə wəɲ, mɛy kathabanthɛ ba dənandɛ.

3. Nkpeəɲ ki na dəma hunpo ka faydo. Ki kpeəɲki kiɲ inj maloho ba pamo kama dənjiyandɛ mənɛ kəken ko kanaməɲ ka bali yoo bali.

17. Malukunande kəhi-inj Masəmanle Maɲ

1. Wəə yo wə kiɲ inj maloho ba niyɔ inj kɛɛ wundɛ wunthəɲ ɔ bindɛ bilə kɛɛ banthɛ in biya bifəena.

2. Wəə ka ba tute sɛmbɛ ka kɛɛ namanɲ baɲ.

18. Malukunande kəhi-inj Masəɲ matati maɲ

Wəə yo wə kiɲ inj maloho ba siiməkə na thimo wundɛ, inj ba thəə ka dina ba thimo wundɛ ɔ ba kpənəkə ka dina ba beɲ e thəə ka dina bafena maləkə yoo maləkə, inj hɛlɛn kulaniya ko kanamanɲ. Wundɛ kiɲ inj maloho ba mɛyandɛ inj biya be bəyɛ ba niyɔ ka masii manthɛ ɛba thəɲina kulaniya ko kanaməɲ ka wan mənɛ rəkəkə.

19. Malukunande Kəhi-inj-Masəmananɲ Maɲ

Wəə yo wə kiɲ maloho ba tɛpa funuɲ kama siməyəkə ma kanamanɲ, inj ba kponkila ho thimo wundɛ. Wun thəlandɛ, maloho ma beɲ kin ba bohitəkə kulaniyandɛ, e wəə yina thana tɛpɛ ba yi ba niya niɲ ba kpala mənɛ ba kponkila ka nkalɛɲ ba pankitinandɛ funuɲ ho beɲ.

20. Malukunande Kəhi-Kalɛ/kənthəkayɛ Maɲ

1. Wəə yo wə kiɲ kuloho ba komandɛ kathabanthɛ ka wuthɛbɛ. Wəə ka ba pithito ba niyɔ ka mathuɲandɛ yoo mathuɲandɛ ɔ ka nkanɲ ka ndoo nkanɲ ka thimo ka wundɛ.

2. [Missing?]

21. Malukunande Kəhi Kalɛ-inj Manthɛ Maɲ

1. Wəə yo wə kiɲ inj maloho ba niya wali inj hu kəminament ho ka sɛmbɛ baɲ ka kəken ko kanamanɲ ɔ ba thiika ba hu gbəɲ ho thimo wundɛ ba kuta sɛmba baɲ.

2. Wəə yo wə kiɲ inj maloho ba bilandɛ ɔfisi yoo ɔfisi wo ka hu kəminament ka kəkəɲ namanɲ ko.

3. Bathimo biya ba niyɔ, bɛna hu kəminament ba niyɛ wali. Biya be beɲ ba thiikiyɛ ba bayapa mənɛ yeremə ba fununiyɛ biɲ thaya ka hu kəminament ho beɲ. Bindɛ ba thiikiyɛ wo thimo biɲ ka wan ɔ ka ma rəgbəkə.

22. Malukunande Kəhi Kale-in Maale Man

Wəə yo wə kiŋ iŋ maloho ba nskita kenkey ko kanaman ba Pama niŋ ba dɔŋkuna niŋ fɛɛra ba masiteke kama o kama e niy wəə wo ba yiki, e puŋka niya wali, o gbəŋni ɔ hutaniya ho denki kenken ko kanaman ko niŋ tute lima.

23. Malukunande Kəhi-Kale-in-Mataati Man

1. Wəə yo wə kiŋ maloho ba niya wali, ba yetha wali ba thimo wunde iŋ ba thunkuno maləhəy mənɛ ba pamo hu thana kuta wali.

2. Kufakinande kaaka kuthunkun ba wəə yo wə wo ni wali. Wəə yo wə ba thunkuno siŋthe ba waliŋ ba dɔŋiyande.

3. Wəə yo wə wo ni wali ba thunkuno kəpiri wo tɛŋɛ ba yethɛ nama iŋ kubəriko kanaman alako dɛ be niyɔ iŋ yiki ka biya-mɛtin hutete. Kuthunkun ko bɛŋ ba punka hɛlɛŋ ba mase ka gbethɛŋ ba niŋ penki.

4. 4. Wəə yo wə kiŋ maloho ba thankina ɔ ba thəytɔ nkanŋi niŋ mase.

24. Malukunande Kəhi-Kale-in-Manan Man

Wəə yo wə kiŋ maloho ba fɛɛmiya iŋ ba dunkuno maləkə ma kəndaden ba niya wali mənɛ maləkəyŋ makasade ba fɛɛmiya iŋ kutunkun.

25. Malukunande Kəhi-Kale-in-Massəhi Man

1. Wəə yo wə bathəma muthəma mutɛnɛ ba hupethə kətə nama ko iŋ kubəri naman, kowunde ba punka kuta mu wunde bili/thəə. Wunde ba Kuta banka ba wunde iŋ kubəri naman fure, ba punka ba maso. Wunde ba maso be thoona ɔ bethanthi, ɔ bali ba denki ba wunde niyɔ humənɛ.

2. Komisayŋ be iŋ mpay namen ba maso. Mpati be kiyo ka yento/dɛŋo, be tha kiya ka yento/dɛŋo fooma ba kuta ma mase manthe e binde pamo nanthe.

26.

1. [Missing]

2. [Missing]

3. [Missing]

27.

1. [Missing]

2. [Missing]

28.

[Missing]

29.

1. [Missing]

2. [Missing]

3. [Missing]

30.

[Missing]
